Nr. 56. 12te April.

Lov

om

Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m.*)

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

I.

§ 1.

Bestemmelserne i denne Lov ere anvendelige paa enhver Maskine, hvis Brug kan medføre Fare for de samme betjenende Personers Liv eller Sundhed, og som sættes i Bevægelse ved en Kraftmaskine, drevet med Damp, Gas, Vand, Vind m. v., eller ved dyrisk Kraft, anvendt i en Hestegang, saavel paa selve Arbeidsmaskinerne som paa Kraftmaskinen og tillige paa Drivværket med dertil hørende Hjul og Drev, Axler, Drivremme eller Snore, elektriske Ledninger m. v., hvorved Kraften overføres til Arbeidsmaskinerne.

§ 2.

a. Arbeidsmaskinerne skulle være saaledes indrettede og opstillede, og de ved dem værende løbende Dele være saaledes indhegnede eller dækkede, at de Arbeidere, der betjene dem, kun ved Uforsigtighed ere udsatte for under deres sædvanlige Syssel eller i Forbigaaende at komme i Berøring med de løbende Dele.

b. De løbende Dele af Drivværket, ved hvilket Kraften overføres fra Kraftmaskinen til Arbeidsmaskinerne, skulle, naar de ikke ere hævede mindst 6 Fod over Gulvet, være saaledes indhegnede eller dækkede, at de Arbeidere, som færdes i Arbeidsrummet, ikke uden Uforsigtighed kunne komme i Berøring med dem. Paa liggende og staaende Axler maa der ikke, selv om de ere anbragte mere end 6 Fod over Gulvet, findes fremstaaende Dele, saasom Koblinger, Skrueringe, Skruehoveder, Søm, Kiler o. desl., uden at være dækkede paa betryggende Maade. Elektriske Ledninger skulle være tilbørlig isolerede.

I Møller skulle Opgange og Trapper være behørig dækkede fra alle løbende Dele; for ældre Møllers Vedkommende kun, forsaavidt det kan ske uden Hindring for Møllens frie Brug eller Forandring af Møllens eller Værkets Indretning.

*) Udfærdiget gjennem Justitsministeriet: Se Rigsdagstidenden for 1888—89: Folketh. Tid. Sp. 35, 449—55, 6023—91, 6440—81; Landsth. Tid. Sp. 1549—65, 1614, 1618; Till. A. Sp. 1779—88; Till. B. Sp. 1763—86; Till. C. Sp. 1009—20, 1099—1100.

c. Naar Kraftmaskinen er anbragt i det samme Rum, hvor Arbeiderne færdes, skal den være saaledes indhegnet, at ikke andre Arbeidere end de, der passe Kraftmaskinen, kunne komme i Berøring med dens løbende Dele. Nr. 56. 12te April.

I Hestegange skulle alle Tandhjul, Drev og Lignende være dækkede, medmindre de ere hævede 6 Fod over Banen.

Enhver Fordybning, i hvilken et Svinghjul, Drivhjul eller en Remskive bevæger sig, skal, naar den ikke er beskyttet paa anden Maade, være sikkert indhegnet tæt ved Kanten

Vandhjul og Turbiner, Vandskruer og lignende Vandmotorer og Vandløftningsredskaber skulle være forsvarligt omgjærdede, og skal der i det tilstrømmende Vand være anbragt en stærk Rist med ikke større Aabning end 3" mellem Stængerne, og er der aabent Vand mellem Risten og Drivværket, skal det være tildækket.

Udenom Vindmøller skal der være et forsvarligt Rækværk, saa Uvedkommende kun ved Uagtsomhed kunne komme i Berøring med Vingerne.

Naar den frie Brug af Maskinerne eller Arbeidets Beskaffenhed lægger særlige Hindringer i Veien for Gjennemførelsen af de i denne Paragraf anførte Bestemmelser, kan Tilsynet tilstaa Lempelser.

§ 3.

De til Færdsel benyttede Gange i de Rum, hvor Maskinerne findes, skulle ved fremtidige Anlæg have en saadan Brede og Høide, at Arbeiderne, som færdes der, kun ved Uforsigtighed ere udsatte for at komme i farlig Berøring med de løbende Dele af Maskinerne. Denne Bestemmelse finder ogsaa Anvendelse paa de alt bestaaende Anlæg i de Tilfælde, hvor det kan ske uden Ombygning og uden større Forandring af Bygningens Indretning. Der vil dog være at give den Paagjældende en efter Omstændighederne afpasset Frist til at foretage den paabudte Forandring.

Andre Mellemrum mellem Maskinerne skulle betryggende afspærres, saalænge Maskinerne ere i Gang, forsaavidt dette ikke hindrer Maskinens frie Gang, hvilket Tilsynet kan afgjøre efter Samraad med Eieren.

§ 4.

Børn under 10 Aar maa kun benyttes til Arbeide ved de i denne Lov omhandlede Landbrugsmaskiner under umiddelbart og stadigt Tilsyn af en af Forældrene. Foranstaaende Bestemmelse angaar dog ikke Børns Benyttelse til at kjøre i en Hestegang.

Børn og unge Mennesker under 16 Aar maa ikke benyttes til selvstændig at passe Dampkjedler eller Maskiner, som ved Anordning ere betegnede som farlige, eiheller til at udføre Arbeider ved Maskiner, hvorved der udkræves særlig Forsigtighed, saasom Rensning, Smøring og Eftersyn af Axelledninger eller andre Dele af Maskineriet, medens dette er i Bevægelse, samt Paalægning af Remme, Snore eller desl. paa omdreiende Skiver, som ere i Bevægelse, medmindre hertil benyttes særlige, dertil egnede Redskaber.

§ 5.

Kraftmaskinen maa ikke sættes i Gang, førend dette er meddelt Arbeiderne ved et Signal, der kan høres tydelig i alle de Arbeidsrum, hvori der findes Maskiner, som skulle sættes i Bevægelse, og førend der herpaa er givet tydeligt Svarsignal, medmindre hver enkelt Arbeidsmaskine er indrettet til at udløses af sin Forbindelse med Kraftmaskinen.

Fra ethvert Arbeidsrum, hvori der benyttes Maskiner, som bevæges af Kraftmaskinen, og hvori der ikke findes Indretninger, ved Hjælp af hvilke enhver Arbeider strax kan udløse samtlige Maskiners Forbindelse med Kraftmaskinen, skal der kunne gives Stoppesignal til denne, og drives Kraftmaskiner ved dyrisk Kraft, og Forbindelsen mellem Heste-

Nr. 56 12te April

gangen og Arbeidsmaskinen ikke paa anden Maade afbrydes, skal den spændes fra, saasnart der er raabt Holdt eller givet Stoppesignal, og der maa ikke spændes for, forinden det ved Raab eller paa anden Maade er tilkjendegivet, at Maskinen skal sættes i Virksomhed.

Naar Kraftmaskinen driver flere selvstændige Bedrifter, skal Drivværket i enhver af Bedrifterne kunne standses, uafhængig af, om Kraftmaskinen vedbliver at gaa.

Rensning, Smøring og Eftersyn af Axelledninger og Maskiner under Gangen maa kun foretages, forsaavidt det kan ske uden Borttagelse af de i § 2 nævnte Beskyttelsesmidler, eller uden at Arbeidernes Klæder komme i Berøring med de løbende Dele af Maskinen. Disse Arbeider maa ikke udføres af Kvinder.

§ 6.

Ethvert Arbeidsrum, hvori der er opstillet en Maskine, som betjenes af Arbeidere, skal under hele Arbeidstiden være saaledes oplyst ved Daglys eller kunstig Belysning, at alle løbende Dele af Maskinen, som under Driften kunne medføre Fare for Arbeiderne, tydeligt kunne iagttages. I Arbeidsrum, i hvilke der findes eller udvikler sig explosive eller let antændelige Luftarter, Dampe eller Støv, skal den kunstige Belysning ske paa betryggende Maade.

Gulvene i Arbeidsrummene i Nærheden af Maskiner og Fordybninger, i hvilke Dele af Drivværket bevæge sig, skulle enten holdes saaledes rene, at Olie og Smørelse ikke gjøre dem slibrige eller bestrøs med Sand eller Lignende.

I de Bedrifter, hvori der foretages Kogning eller Smeltning i store Beholdere, skulle disse være skjærmede ved Indhegninger, som værne Arbeiderne mod at falde ned i Beholderne.

§ 7.

Ved Anordning kan der med Hensyn til Maskiner, af hvilke der i særlig Grad er Grund til at befrygte Ulykkestilfælde eller Fare for Sundheden, gives nærmere Forskrifter for deres Indretning og Benyttelse.

Justitsministeriet kan forbyde Brugen af saadanne Arter af Meiericentrifuger, som efter Erfaring og anstillede Forsøg have viist sig i særlig Grad farlige.

§ 8.

Ingen Leverandør eller Forhandler maa udlevere nogen af de i denne Lov omhandlede Maskiner, uden at de til Dækning af Maskinernes Tandhjul, Drev o. L. paabudte Sikkringsdele medfølge.

§ 9.

Denne Lov bliver ved Justitsministeriets Foranstaltning i let læseligt Aftryk, paa Forlangende saavel af Arbeidsgiver som Arbeider, at udlevere af Tilsynet uden Betaling, og skal der i Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder findes et af Justitsministeriet udfærdiget Uddrag af de vigtigste Bestemmelser i nærværende Lov med de dertil hørende Anordninger ophængt paa et lyst, for Arbeiderne let tilgængeligt Sted.

II.

§ 10.

Enhver Arbeidsvirksomhed, der i Henhold til Bestemmelserne i det foregaaende Afsnit henhører under denne Lov, er med Hensyn til Overholdelsen af Forskrifterne i det nævnte Afsnit undergiven det nedenfor nævnte Tilsyn.

Nr. 56. 12te April.

§ 11.

For Fabrikers og fabrikmæssigt drevne Værksteders og Arbeidssteders Vedkommende samt for alle ved Dampkraft, Gaskraft eller Lignende drevne Maskiners Vedkommende føres Tilsynet ved aarlige Eftersyn af Fabrikinspektoraterne (§ 13). For alle andre Maskiners Vedkommende, der drives ved Vand, Vind (Møller) eller dyrisk Kraft (jfr. § 1), føres Tilsynet i Kjøbstæderne og paa Landet af Mænd, der ere valgte af de kommunale Raad (§ 15).

Alle de i denne Lov omhandlede Maskiner skulle eftersees mindst 1 Gang aarlig.

§ 12.

Der ansættes 2 Fabrikinspektører, udnævnte af Kongen, som lønnes hver med 3,600 Kr., stigende hvert 5te Aar med 300 Kr., dog at Lønnen ikke kan overstige 4,800 Kr. Under dem kan ansættes indtil 12 af Justitsministeren beskikkede Assistenter, som lønnes hver med 1,600 Kr., stigende hvert 5te Aar med 150 Kr., dog at Lønnen ikke overstiger 2,200 Kr. Fordelingen af Forretningerne mellem Fabrikinspektørerne sker, forsaavidt angaar deres under Justitsministeriets Overtilsyn hørende Virksomhed, af Justitsministeren. Inspektørernes og Assistenternes Dagpenge bestemmes til henholdsvis 8 og 6 Kr. for et helt Døgn og for en enkelt Dag henholdsvis 5 Kr. og 3 Kr. Dagpenge beregnes ikke for kortere Tid end 8 Timer. De til Reisegodtgjørelse, Kontorudgifter og anden Medhjælp fornødne Beløb fastsættes ved Finantsloven.

Fabrikinspektørerne og Assistenterne maa ikke befatte sig med privat Erhverv i den Fabrikvirksomhed, hvormed de føre Tilsyn.

Forsaavidt de nuværende Arbeidsinspektører ved denne Lovs Ikrafttræden gaa over i de nye tilsvarende Stillinger som Fabrikinspektører, beregnes Alderstillægene og Pensionsretten efter de Paagjældendes Anciennetet i deres nuværende Stilling.

§ 13.

Fabrikinspektørerne have ved Siden af de dem efter § 11 paahvilende Forretninger at overtage det Politimestrene ved Lov om Tilsyn med Dampkjedler paa Landjorden af 24de Marts 1875 paahvilende Tilsyn med Dampkjedler, og blive de ved sidstnævnte Lov paabudne Syn og Eftersyn fremtidigt at udføre, under Fabrikinspektørernes Tilsyn og Overledelse, af de under dem ansatte Assistenter, saaledes at der til ethvert Syn kun benyttes 1 Assistent.

Den ved nævnte Lov af 24de Marts 1875 § 16 foreskrevne Betaling af henholdsvis 20 og 12 Kr. for Syn af Dampkjedler erlægges herefter til Statskassen. Forsaavidt Oversyn begjæres i Medfør af oftnævnte Lovs § 11, sker det herefter kun ved 2 af Justitsministeren dertil for hvert Tilfælde udnævnte Mænd i Forbindelse med en af Fabrikinspektørerne; Betalingen for de saaledes af Justitsministeren udnævnte Mænd bestemmes til henholdsvis 30 og 18 Kr., der erlægges af Forretningens Rekvirent, saafremt Oversynet i Hovedsagen stadfæster Synsmændenes Forretning, og i modsat Fald af Statskassen, (jfr. Lov 24de Marts 1875 § 18).

§ 14.

Til Fabrikinspektoraterne henlægges under Indenrigsministeriets Overtilsyn de Forretninger, som ved Lov om Børns og unge Menneskers Arbeide i Fabriker m. m. af 23de Mai 1873 paahvile Arbeidsinspektørerne.

§ 15.

Tilsynsmændene udnævnes af de kommunale Raad, en for hver Kommune, hvor ikke dennes Udstrækning eller andre særlige Grunde tale for en Deling af samme i flere

Nr. 56 12te April.

Kredse med hver sin Tilsynsmand. Paa samme Maade udnævnes efter det kommunale Raads Bestemmelse en eller flere Suppleanter til at udføre Hvervet i Tilfælde af, at Tilsynsmanden har Forfald.

Tilsynsmændene vælges for 3 Aar, men kunne gjenvælges. Ingen, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, er pligtig at modtage Udnævnelse som Tilsynsmand; ei heller er den, som har været Tilsynsmand i 3 Aar efter hverandre, pligtig at modtage Gjenudnævnelse førend efter Forløbet af 3 Aar. Om iøvrigt Nogen har gyldig Grund til at fordre sig fritagen for Udnævnelse som Tilsynsmand, afgjøres af Byraadet eller Sogneraadet, hvis Kjendelse herom af den Vedkommende kan paaankes henholdsvis til Justitsministeren eller Amtsraadet.

Ingen Tilsynsmand kan udføre nævnte Tilsyn, naar han enten er beslægtet eller besvogret — saa nær som Søskendebarn — med Brugeren af Maskinen, ligesaa lidt som naar han selv er interesseret.

Det kommunale Raad kan afskedige Tilsynsmændene. Dog staar det den Afskedigede frit at forelægge Sagen henholdsvis for Justitsministeriet eller Amtsraadet.

De kommunevalgte Tilsynsmænd erholde 35 Øre aarlig for hver Maskine, der skal eftersees; findes der 3 eller flere Maskiner ved en Bedrift, dog for disse tilsammen ikke over 1 Kr. Sognekommunen — for Bornholms Vedkommende ogsaa Kjøbstadkommunen — afholder foreløbig disse Udgifter og faaer ved Aarsregnskabets Affattelse Beløbet refunderet af Amtskommunen, der igjen faaer Halvdelen af disse Udgifter dækket af Statskassen. De øvrige Kjøbstadskommuner afholde ligeledes foreløbig Udgifterne, hvoraf Halvdelen ved Aarsregnskabets Affattelse dækkes af Statskassen.

§ 16.

Spørgsmaal om, hvorvidt en Arbeidsvirksomhed henhører under Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder og Arbeidssteder, afgjøres af Justitsministeren.

Opstaar der Uenighed mellem Tilsynet og Eieren eller Brugeren af Maskinen angaaende de i denne Lov trufne Bestemmelser med tilhørende Anordninger, afgjøres Sagen af Justitsministeriet, efterat Eieren (Brugeren) har faaet Leilighed til at udtale sig om Sagen.

Tilsynet har Adgang til enhver Del af Arbeidsstederne til enhver Tid, ved Dag og Nat, naar Nogen sammesteds er sysselsat.

§ 17.

Ved ethvert Arbeidssted, der er Fabrikinspektoratets Tilsyn underlagt, skal forefindes en Protokol, hvori Tilsynet efter endt Undersøgelse anfører, hvilke Sikkerhedsforanstaltninger det i Henhold til denne Lov og de dertil knyttede Anordninger maatte have paabudt, og den Tidsfrist, inden hvilken det Paabudne skulde være udført.

§ 18.

De kommunevalgte Tilsynsmænd erholde udleveret en for Kommunens Regning anskaffet og af det kommunale Raad autoriseret Protokol, hvori de anføre de Sikkerhedsforanstaltninger, der i Henhold til denne Lov og de dertil knyttede Anordninger træffes, og den Tidsfrist, inden hvilken det Paabudne skal være udført.

§ 19.

Om de forefundne Overtrædelser har Tilsynet uopholdeligt at gjøre Anmeldelse til vedkommende Politiøvrighed.

Nr. 56. 12te April.

Enhver Læge, som behandler en ved Brugen af en Maskine tilskadekommen Person, skal uopholdeligt herom meddele Politiøvrigheden Underretning og skal efter Justitsministeriets nærmere Anordning udfylde og afgive de Schemata over de af ham behandlede Personer af den nævnte Art, der tilstilles ham.

I lige Maade skal den, som har en Maskine i Brug, strax gjøre Anmeldelse til Politiet, naar der ved dennes Brug indtræffer Ulykkestilfælde, som foranledige Nogens Død eller alvorligere Legemsbeskadigelse.

III.

§ 20.

Overtrædelser af denne Lov eller af de i Henhold til samme udstedte Anordninger blive, forsaavidt høiere Straf ikke er forskyldt i Medfør af den øvrige Lovgivning, at anse med Bøder fra 10 til 400 Kr., dog at Bøden for saadanne Maskiners Vedkommende, der udenfor Fabriker og fabrikmæssig drevne Værksteder og Arbeidssteder drives ved Vand, Vind eller dyrisk Kraft, kan gaa ned til 4 Kr. Sagerne behandles som offentlige Politisager. Bøderne tilfalde de Fattiges Kasse.

Kun den, der har gjort sig skyldig i Overtrædelsen, være sig Arbeidsgiveren eller hans Bestyrer, Formand eller Tilsynsførende ved hver enkelt Gren af Driften, hæfter for ethvert af samme flydende Ansvar.

§ 21.

For de Staten tilhørende Maskiners Vedkommende paahviler det de Myndigheder, under hvilke Maskinerne høre, at paase, at Bestemmelser, svarende til Forskrifterne i denne Lov og de i Medfør af samme givne Anordninger sættes i Kraft og overholdes.

Denne Lov træder i Kraft 6 Maaneder, efter at det Nummer af Lovtidenden er udkommet, hvori den er kundgjort, idet Ministeriet dog er bemyndiget til at ansætte Tilsynet eller en Del af samme fra et tidligere Tidspunkt.

Forsaavidt Lovens Gjennemførelse frembyder særlige Hindringer for enkelte Fabrikers eller Arbeidsvirksomheders Vedkommende, kan dog Justitsministeriet tilstede, at enten samtlige Lovens Bestemmelser eller enkelte af disse først senere træde i Kraft med Hensyn til saadanne Fabriker eller Arbeidsvirksomheder.

Regjeringen bemyndiges til ved Kgl. Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som i Følge disse Øers særegne Forhold maatte findes formaalstjenlige.

§ 22.

Denne Lov finder ikke Anvendelse paa Maskiner i Dampfartøier eller paa Jernbane- og Sporveislokomotiver.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 12te April 1889.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

J. Nellemann.